

Akčný plán Záruky pre mladých v Košickom samosprávnom kraji a Opis udržateľného fungovania Platformy regionálnych partnerov

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja Uznesením č. 204/2024 na svojom 10. zasadnutí konanom dňa 19. 02. 2024 schválilo spolufinancovanie projektu „Vytvorenie regionálnej analýzy a regionálneho partnerstva - identifikácia potrieb a lokalít vhodných na zriadenie centier pre prácu s mládežou v KSK“ (ďalej len Projekt). Projekt reagoval na Výzvu vyhlásenú Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na predkladanie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na Regionálne analýzy a partnerstvá pre mladých. Uvedený projekt bol schválený a je implementovaný Odborom školstva KSK, Oddelením rozvoja centier pre prácu s mládežou.

Hlavným zámerom projektu je vytvoriť podmienky k zníženiu počtu mladých ľudí v Košickom samosprávnom kraji vo veku od 15 do 30 rokov, ktorí sú v situácii NEET (*mladých ľudí, ktorí nepracujú ani sa nezúčastňujú na vzdelávaní v akejkoľvek forme*), k rozvoju ich zručností a k riešeniu regionálnej nezamestnanosti. Projekt zabezpečuje vytvorenie strategických dokumentov a vytvorenie regionálneho partnerstva, ktoré budú základom pre zriadenie a dlhodobé fungovanie Jednotných kontaktných miest pre mladých ľudí v situácii NEET, alebo ohrozených situáciou NEET.

Jedným z plánovaných výstupov projektu je vytvorenie a schválenie Akčného plánu Záruky pre mladých 2025-2027 a Opisu udržateľného fungovania Platformy regionálnych partnerov.

Akčný plán Záruky pre mladých je výsledkom participatívneho procesu, ktorý prebiehal od októbra 2024 do januára 2025. Počas tohto obdobia sa uskutočnili pracovné stretnutia zástupcov viacerých sektorov, vrátane vzdelávacích inštitúcií, zamestnávateľov, mládežníckych organizácií, neziskového sektora a verejnej správy. Na základe týchto participantových stretnutí bola vytvorená Platforma regionálnych partnerov (ďalej len „PRP“), ktorá zohrala kľúčovú úlohu pri príprave a určovaní priorít akčného plánu. PRP bola formálne schválená Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja 16. decembra 2024.

Dôvody vzniku akčného plánu

Podľa regionálnej analýzy a diskusií v rámci Platformy regionálnych partnerov (PRP) boli identifikované hlavné dôvody pre vznik tohto akčného plánu:

1. Vysoká miera NEET mládeže: Údaje zo SODB 2021 (Sčítanie obyvateľov, domov a bytov) poukazujú na vysoké percentá mladých ľudí v situácii NEET v okresoch Spišská Nová Ves (31,25 %) a Michalovce (31,23 %), ktoré patria medzi najvyššie v regióne. Táto vysoká miera má za následok dlhodobú sociálnu exklúziu, chudobu a riziko vzniku sociálnych patológií.
2. Vzdelanostná nerovnosť: Až 51,61 % mladých NEET má len základné vzdelanie, čo ich zaraďuje medzi najohrozenejšie skupiny na trhu práce. Nedostatočné prepojenie vzdelávacích programov s potrebami pracovného trhu vytvára bariéry, ktoré mladí nevedia prekonať bez cielej podpory.
3. Rodová nerovnosť: Ženy sú medzi NEET zastúpené výraznejšie ako muži, čo poukazuje na potrebu špecifických opatrení zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti žien, najmä v mestských oblastiach.

4. Nedostatok podpory a koordinácie: Analýza identifikovala nedostatok koordinácie medzi verejnými, súkromnými a neziskovými sektormi. Práve koordinácia týchto aktérov je nevyhnutná na efektívne riešenie komplexných problémov mladých NEET.

Akčný plán pre podporu mladých ľudí v situácii NEET v Košickom samosprávnom kraji je štruktúrovaný ako plánovací a implementačný dokument z jasne definovanými opatreniami, cieľmi a aktivitami. Je flexibilným dokumentom ktorý môže byť aktualizovaný na základe výsledkov hodnotenia a monitorovania. Aktualizácie sa uskutočnia v prípade potreby na základe návrhov PRP a schvaľovania Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja. Tento proces umožní dokumentu efektívne reagovať na dynamicky sa meniace potreby mladých ľudí v situácii NEET v regióne.

Cieľom Opisu udržateľného fungovania PRP je stanoviť mechanizmy udržateľnosti PRP, jej dlhodobé fungovanie a spôsob financovania na obdobie 5 rokov po skončení projektu.

Schválenie Akčného plánu Záruky pre mladých a Opisu udržateľného fungovania PRP je nevyhnutným predpokladom pre zriadenie a rozvoj jednotných kontaktných miest (JKM) Záruky pre mladých v regiónoch Slovenska.

Prílohy:

Akčný plán Záruky pre mladých 2025 - 2027

Opis udržateľného fungovania Platformy regionálnych partnerov